

RAPORT

TRAMWAJ DLA POLSKICH MIAST

Łukasz Zaborowski

Instytut Sobieskiego
ul. Lipowa 1a lok. 20
00-316 Warszawa

sobieski@sobieski.org.pl
www.sobieski.org.pl

Redakcja i korekta:
Julita Wilczek

TRAMWAJ DLA POLSKICH MIAST

©Copyright by Instytut Sobieskiego 2018
ISBN 978-83-948806-3-7

Projekt: Piotr Perzyna, BBW Sp. z o. o.
Okładka: Piotr Perzyna, BBW Sp. z o. o.

TRAMWAJ DLA POLSKICH MIAST

Łukasz Zaborowski

Raport powstał dzięki wsparciu

SPIS TREŚCI

WSTĘP	6
TRAMWAJ POWTÓRNIE WYNALEZIONY	
CZYLI ODNOWA URBANISTYCZNA WE FRANCJI	9
TRAMWAJ WE FRANCJI -TRZY PRZYKŁADY	16
Angers	16
Dijon	19
Miluzà	22
OLSZTYN DAJE PRZYKŁAD POLSCE	25
CO TO JEST TRAMWAJ?	32
GDZIE STOSUJE SIĘ TRAMWAJ?	36
A TRAMWAJ DWUSYSTEMOWY...?	47
TRAMWAJ JAKO ŚRODEK (PRZEMIANY) TRANSPORTU	49
Zalety techniczne	49
PRZEMIANA SYSTEMU TRANSPORTU	54
Zmiana międzygałęziowego podziału pracy	54
W kierunku transportu zrównoważonego	55
TRAMWAJ JAKO NARZĘDZIE ODNOWY MIASTA	57
Mityczny wymiar szyny	58
Tramwaj w mieście – miasto z tramwajem	
- jako dzieło sztuki	59
Ożywienie śródmieścia	60
Wzmocnienie osi rozwoju	65

JAK PLANOWAĆ TRAMWAJ?	68
Wymagania użytkowników	68
Uprzywilejowanie wydajnych środków transportu	70
Integracja transportu publicznego	71
Przestrzenne czynniki wyboru trasy	75
Strefy komunikacyjne a prowadzenie linii	78
TRAMWAJ DLA POLSKICH MIAST - CZAS WIZJI	91
Jak i po co stworzono koncepcje	91
Kielce	93
Radom	100
Tarnów	109
Bielsko-Biała	114
Białystok	123
REKOMENDACJE	137